

A szegedi tizenhárom.

*

(Saját társítónktól.) Tizenhárman vannak. Vértanú mind a tizenhárman, nem azért, mert meghalni hanem mert élni tudnak.

Szeged szabad királyi város *tizenhárom díjnokáról* van szó. Mind a tizenhárom intelligens, bizonyos mértékben iskolázott ember lehet, hiszen a város nagy urai az ő pennájukra bizzák fontosabb ügyek szép kiállítását, ők némán szakadatlanul másolták le azt a temérdek krtát, melyeknek leírásához egy és más okból külön áldozatkészség szükséges. S a tizenhármak fizetést is kaptak, napi 2, azaz két koronát. Ebből éltek meg a békés időben, ebből tartottak el családot is egyesek, ebből rázkódtak tisztességesen, ebből laktak, ebből nem szórakoztak, ebből nem laktak jól, — ebből a gyönyörű összegből, amit ha éppen északrajcárokban kaptak is ki, bátran hazavitték a lajbizsebben. És jött a háború, a tizenhármakra is. Itthon maradtak, mert tüdejikkel romlott, szervezeteik elsatnyult a nem embernek való munkában és életmód miatt. A megélhetés, igen, a megélhetés kérdése e tizenhárom számára is aktuálissá vált. Kapták pontosan a napi két koronát. Hazavitték. Fizették a házbért, aztán meg is éheztek, az aszsony kiment a piacra és meg se merte kérdezni, mennyi a hus ára, mennyiért vesztegetik a zsirt és más ilyen jóságot. Megkérdezte, mennyi a krumpli kilója. Husz fillér. Más főzelékféle közelébe is odabátorodott. Például egy kisebb idei tök ára egy korona husz fillér, vagy valamivel kevesebb, ha szerencséje akad. Jó-jó, de a krumplit meg is illik főzni, fa is kell. Valami kis zsirféléit is muszáj annak látni. Paprika, só, liszt, — azt mondják, mindezt nem adják ingyen. De mit részletezzük, — emberfeletti áldozatkészség, bibliai türelem kellett tíz hónapig hallgatni e tizenhármaknak és napi két koronából élni tudni. Tíz hónapig vártak, aztán a keserűség végső kitörése egy alázatos gesztusban megnyilatkozott. Öszeesküdtek, hogy mind a tizenhármán szilárdan megmaradnak követelésük mellett, bátran fellépnek és kérik, hogy Szeged szabad királyi város, a demokrata, a magyar, a nemzeti főváros, a tiszai metropolis, hetvenezer hold ura stb., stb. mint kegyurttól *napi egy korona* béremelést kérnek, szóval *havi negyvenöt forint* fizetést. Hivatkoztak a drágaságra, a hűséges szolgálatukra és ilyesmikre.

A városi tanács, a közgyűlés elutasította a tizenhárom folyamodását.

Az előadó: Balogh Károly ur volt, pénzügyi tanácsosa Szegednek. Aki javaslatának győzelme után még ezeket is mondotta a közgyűlési, díszes teremben:

— *Ha én polgármester lennék, elbocsátanám mind a tizenhármat!*

A szegedi tizenhárom esete szegény. Szegény a humanizmus és hazafiasság szempontjából. Még néhány ilyen eset és akkor az utókor furcsa érzésekkel gondolhat vissza boldogabb időkben arra, miként viselkedett a nehéz napokban a nemzeti főváros...

HIREK

0000

— **A vízhiány megszüntetése.** A tanács csütörtöki ülésén is foglalkozott a szegedi vízhiány okaival. A mérnökség jelentése szerint *hatvan kerti locsoló*, szökőkút és hat locsolócsap van a városban, amelyből állandóan folyik a víz. A tanács elrendelte *ezeknek a leszerelését*, amivel jelentékeny vízmegetakarítás érhető el. Az utcai kifolyókra zárócsapot fognak felszereltetni, ha ezzel szintén nagyobb mennyiségű vizet lehet megetakarítani. Először csak próbaképpen a leggyöngébb ártézi-kutat szerelik fel zárócsappal. A tanács intézkedéseiről beszámol a legközelebbi közgyűlésnek.

— **Sorozzák a 18 éveseket.** Junius 26-án a jövő hét szombatján kezdődik meg Szegeden a legfiatalabb népfölkelő korosztály sorozása. A sorozáson a *szegedi születésű* és vidéken született szegedi *illetőségű* népfölkelők a következő napokon tartoznak a sorozó bizottság előtt megjelenni:

Junius 26-án, szombaton az A, B, C, Cs. (Vasárnap nincs sorozás.) 28-án, hétfőn D, E, F, G, H; 29-én, kedden I, J, K, 30-án, szerdán L, M, N, Ny, O, Ö, P, R; július 1-én, csütörtökön S, Sch, Sz, T, U, V, Z, Zs. betűvel kezdődő nevek. A Szegeden tartózkodó *idegen* illetőségű népfölkelők: Julius 2-án, pénteken az A-tól L-ig, július 3-án, szombaton az M-től Zs-ig betűvel kezdődő nevek és az osztrák honosságú, valamint a bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű *ujra szemleköteles* népfölkelők. A szemle minden nap reggel 7 órakor kezdődik a régi gimnáziumi épület (Templom-tér) emeletén lévő sorozóbizottsági helyiségben. — A katonai ügyosztály felhívja mindazon népfölkelésre kötelezetteket, akik az eddigi rendeletek értelmében felhivattak, azonban összeírás végett nem jelentkeztek — vagy a bemutató szemléről bármilyen okból elmaradtak, hogy a *városi katonai ügyosztálynál azonnal jelentkezzenek, mert elővezetésüket elrendelik.*

— **Életbelépett a gyorsított eljárás a hadviselésért érintő bűncselekményekben.** Csütörtök reggel életbelépett hónapok óta tartó tárgyalások után „a hadviselés érdekei ellen elkövetett büncselekmények, különösen a hadiszállítások körül elkövetett visszaélések megtorlásáról” szóló törvény, amely az Országos Törvénytárban mint 1915. évi XIX. törvény-cikk jelent meg. Ezzel egyidejűleg a Budapesti Közlöny csütörtöki számában közzéteszi a miniszterium 2060/1915. M. E. számú rendeletét a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak életbeléptetéséről és az igazságügyminiszternek 9550. számú rendeletét a gyorsított bünvádi eljárás módosított és kiegészített szabályainak megállapítása tárgyában.

— **Új zenetanár.** Dr. Schreiber Boriska, dr. Schreiber Fülöp orvos leánya, a budapesti zeneakadémián kitüntetéssel tette le a tanári vizsgát. Szegeden Zucker Simon tanítványa volt az új tanárnő.

— **Megbesült városi tisztviselők.** Horváth István városi tűzoltóságédtiszt, Horváth István vámfelügyelő fia, kit soronkívül léptettek elő hadapróddá a nagyváradi honvéd ezrednél és Ördög Zoltán, a rendőrség büntető osztályának tisztviselője, Ördög Vince, törvényhatósági bizottsági tag fia, a Stryj melletti ütközetekben súlyosan meg-

sebesültek. Mindkettőt a Szegedi Katolikus Növendő Egyesület tiszti kórházában ápolják.

— **A felsőipariskola kitüntette tanárait és tanulóit.** A szegedi állami felső ipariskolán működő Darvasy István tanár az északi harctéren teljesített vitézi szolgálataiért első osztályu arany vitézségi érmet nyert és neki József főherceg elismerése is tudtul adatott. — Ugyancsak az északi harctéren tanusított hadi szolgálataiért Lakits Gyula segédművezető első osztályu ezüst vitézségi érmmel lett kitüntetve. Hasonlóképpen első osztályu ezüst vitézségi érmet nyertek Olajos Géza és Varju Alajos felsőipariskolai végzett tanulók, kik egyuttal soronkívül hadnaggyá nevezettek ki. Megemlítjük ezuttal, hogy a felsőipariskola végzett tanulói közül *eddig már kilencen nyertek vitézségi kitüntetést, nyolcan pedig hősi halált szenvedtek a hazáért.* Neveiket az iskolai értesítő közli.

— **Elj-gyzés.** Dr. Gerle Imre eljegyezte László Juliskát.

— **Halálozás.** Belle Jenő, vasúti tisztviselő, Belle Sándor postatiszt fia 24 éves korában Szentesen szolgálat közben nyert sérülése következtében meghalt. Tetemét hazahozták és pénteken délután fél 6 órakor temetik a rókusi állomásról a református egyház szertartása szerint.

— **Száz percentiel emelték a vad a hus árát.** A Függetlenség írja: Szomorú szencziációval szolgálhatunk olvasóinknak, *márol-holnapra a városházán száz százalékkal emelték fel a marhahus árát.* A határozatot az ár-szabályozó-bizottság ma délután tartott ülésén hozta. A közönség megnyugtatóására azonban a következőket kell megjegyeznünk: A hus árának felemelésében nem hibásak. A husdrágaság csak rövid ideig fog tartani, a *míg a mészárosok eladják a Neumannéktól a város által vásárolt méregdrága marhákat.* A város ugyanis 150 darab marhát akart a Neumannéktól vásárolni, amelyeknek ára átlag 2100—2200 korona lett volna. Próbából tíz darabot vásároltak meg, de a próbavágásnál kiderült, hogy *egy 600 kilós Neuman-féle élőmarha 300 kilónál több húst nem ad.* Hogy a város a magas vételért betudja hozni, felhatalmazta a mészárosokat, hogy a marhahus árát *száz százalékkal emeljék fel*, úgy, hogy a marhahus holnaptól kezdve a következő árakban lesz kimérve Aradon: *Pecsenyehus 7 korona* (3 korona 80 fillér volt). *Leveshus 6 korona 50 fillér* (3 korona 40 fillér volt.) *Szegyhus 6 korona* (3 korona volt.). Az ideiglenes nagy drágaság oka az, hogy a város ismét nagyon rossz vásárt csinált a marhavételnél, éppen úgy, mint néhány nap előtt, mikor 4000 koronát kellett ráfizetni a petrozsényi marhákra. A Neumannék adtak el tíz ökröt horribilis áron a városnak, ezért kell most a polgárságnak száz százalékkal drágábban megfizetni a húst.

— **Elhunyt szegedi ezredes.** Csütörtök délelőtt a polgármesteri hivatal táviratilag értesítették, hogy *Martinek* 46-os ezredes tegnap délelőtt Tátralomnicon szívszélhűtés következtében hirtelen meghalt.

— **Körmenet Péter-Pál napján.** Mint már hírül adtuk, június 29-én, Péter-Pál napján nagy körmenet lesz Szegeden. Ezzel kapcsolatban az alábbi sorok közlésére kértek fel bennünket: *A körmenet rendezősége* felhívja mindazokat, akik a körmenet minél nagyobb sikere érdekében a rendfentartása céljából a 100-as rendfentartó bizottsághoz csatlakoztak, avagy abban résztvenni óhajtanak, hogy 19-én, szombaton este hat órakor az „Ott-hon” nagytermében jelenjenek meg.

— **Elzárásra ítélt uriaszony.** A szegedi kihágási bíróság Horváth Mórnét, Horváth Mór biztosítási főtitkár feleségét *hat napi*

A Délmagyarország telefonjai
Szerkesztőség 305.
Kiadóhivatal 81.